

KONTROLA WYROBÓW BUDOWLANYCH

- NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM STOSOWANIA WYROBÓW BUDOWLANYCH

Elżbieta Janiszewska-Kuropatwa
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

SCHEMAT ORGANIZACJI NADZORU RYNKU WYROBÓW BUDOWLANYCH

organy właściwe w sprawach wyrobów budowlanych

organ monitorujący w zakresie wyrobów ozn. **CE**

GINB

GŁÓWNE ZADANIA:

1. Prowadzenie Krajowego Wykazu Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych
2. Prowadzenie postępowań administracyjnych jako organ wyższego stopnia w stosunku do WINB
3. Zatwierdzanie wojewódzkich rocznych planów kontroli
4. Przekazywanie Prezesowi UOKiK rocznych planów kontroli do zaopiniowania i sprawozdań w zakresie wyrobów budowlanych oznakowanych CE

PREZES UOKiK

GŁÓWNE ZADANIA:

1. Opiniowanie planów kontroli przeprowadzanych przez organy wyspecjalizowane
2. Przekazywanie informacji wskazujących, że wyrób nie spełnia wymagań
3. Gromadzenie informacji o wynikach kontroli
4. Prowadzenie rejestrów wyrobów niezgodnych

16 WINB

GŁÓWNE ZADANIA:

1. Prowadzenie kontroli planowych i doraźnych
2. Prowadzenie postępowań administracyjnych w I instancji
3. Wydawanie dla organów celnych opinii o wyrobach budowlanych
4. Zlecenie badań pobranych próbek
5. Przekazywanie Prezesowi UOKiK informacji o wynikach kontroli i prowadzonych postępowaniach w zakresie wyrobów ozn. CE

WYROBY BUDOWLANE NIEZGODNE Z WYMAGANIAMI

- OZNAKOWANIE WYROBU BUDOWLANEGO

B

Krajowy Wykaz
Zakwestionowanych
Wyrobów
Budowlanych
GUNB
*- ustawa o wyrobach
budowlanych (art. 14
ust. 1 pkt. 1),*

CE

Rejestr Wyrobów
niezgodnych
z zasadniczymi wymaganiami
UOKiK
*- ustawa o systemie oceny
zgodności
(art.. 39 a ust. 1 i 2)*

KONTROLA WYROBÓW BUDOWLANYCH

- **Kontrole wyrobów** dotyczą;
 - sprzedawcy,
 - producenta, **importera**

Kontrola może dotyczyć:

- wyrobu budowlanego, prawidłowości jego oznakowania lub dokumentacji technicznej dotyczącej tego wyrobu

Stronami w postępowaniu administracyjnym

- są producent/**importer** lub sprzedawca określonej partii wyrobu budowlanego.

KONTROLE WYROBÓW BUDOWLANYCH

- w latach 2004 - 2010

WYROBY SKONTROLOWANE

OGÓŁEM - 30 184

w tym

- oznakowane CE (lub CE i B) - **9 908** (32,8 %),
- podlegające oznakowaniu B - **20 040** (66,4 %),
- inne - **236** (0,8 %)

WYROBY SKONTROLOWANE NIESPEŁNIAJĄCE WYMAGAŃ:

OGÓŁEM - 10 378 (34,3 %),

w tym:

- oznakowane CE (lub CE i B) - **1 527** (14,7%),
- podlegające oznakowaniu B - **8 801** (84,8%),
- inne - **50** (0,8 %)

KONTROLE WYROBÓW BUDOWLANYCH

- w latach 2004 - 2010

KONTROLE WYROBÓW BUDOWLANYCH BYŁY PROWADZONE U:

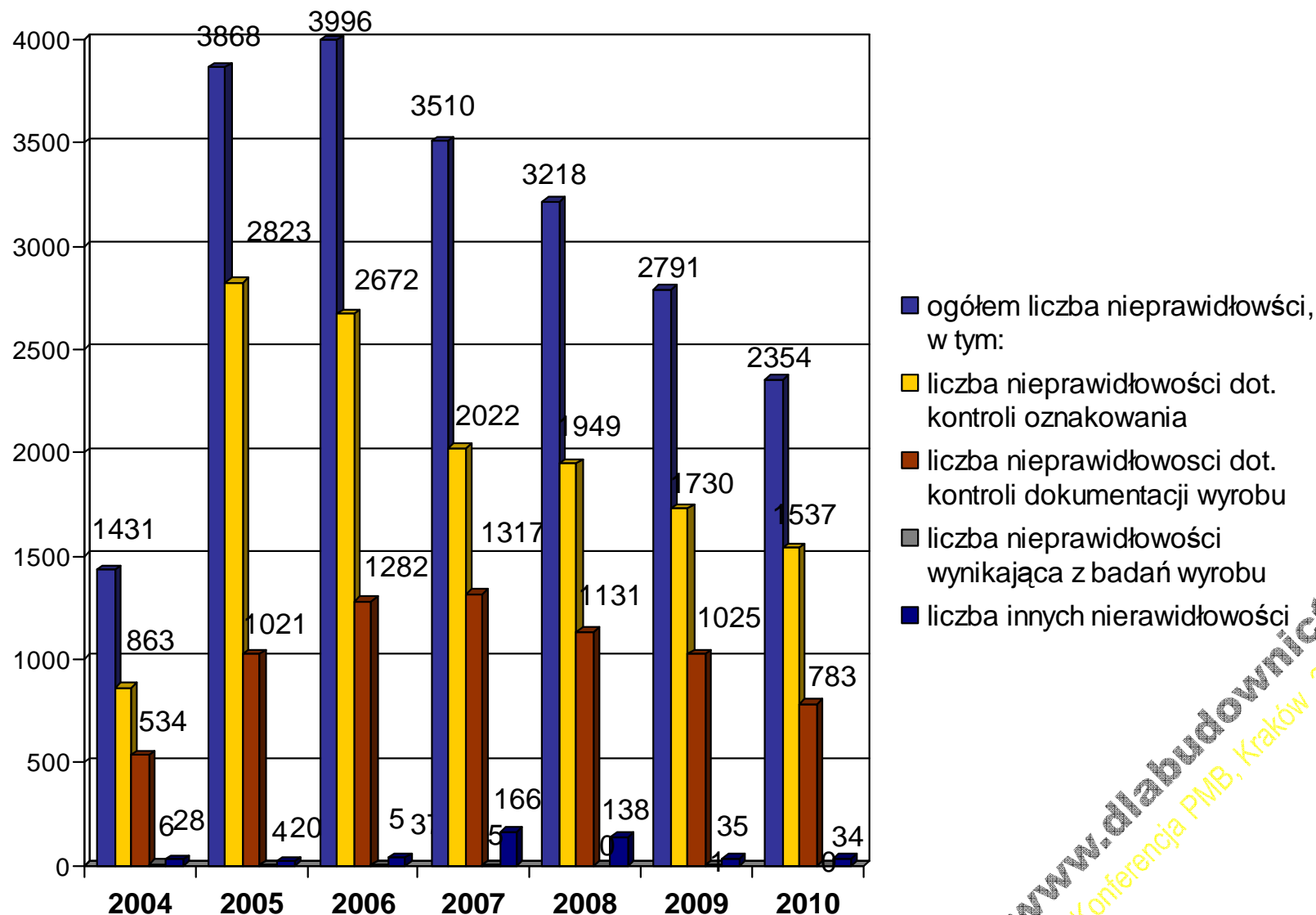
OGÓŁEM : - 12 051 podmiotów,

- w tym :

- 8 338 sprzedawców (69,2%)
- 3 598 producentów (29,8%),
- 115 innych podmiotów (1,0%)

Wyroby

nie spełniające wymagań ustawy o wyrobach budowlanych – stwierdzone nieprawidłowości latach 2004-2010

KONTROLE WYROBÓW BUDOWLANYCH

- w latach 2004 - 2010

W WYNIKU PRZEPROWADZONYCH KONTROLI WYROBÓW:

1. wszczęto - 5 398 postępowań administracyjnych,
2. wydano
 - 6 858 orzeczeń,
 - 2 197 decyzji: nakazów i zakazów,
 - 4 350 dec. o umorzeniu postępowania,
 - 766 dec.- wpis do KWZWB lub rej. UOKiK,
3. wniesiono - 282 odwołania od decyzji,
4. umieszczono - 719 wyrobów w KWZWB

Zmiany

w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r.

o wyrobach budowlanych

(obowiązujące od dnia 1 stycznia 2011 r.)

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Ustawa z dn. 21 maja 2010r o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności

Podstawowe zmiany:

- 1) dostosowanie polskiego prawa do rozp. Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 764/2008 ustanawiającego procedury dot. stosowania niektórych krajowych przepisów technicznych do produktów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim **(dot. wyrobów budowlanych nie objętych harmonizacją)** - *art. 5 ust. 1, pkt.4 (nowy)*
- 2) nałożenie na winb-y ustawowego obowiązku przekazywania do GINB informacji o prowadzonych kontrolach i wydanych rozstrzygnięciach w postępowaniu administracyjnym oraz o opiniach dla organów celnych - *art. 13 ust. 1 pkt. 5*
- 3) wpis do KWZWB na podstawie decyzji ostatecznych - *art. 15 ust. 2*, zaś usunięcie po 6-u m-cach lub po 24 w przypadku zaprzestania działalności gospodarczej – *ust.3*
- 4) wprowadzenie importera jako podmiotu wprowadzającego wyroby budowlane do obrotu i strony w postępowaniu administracyjnym o obowiązkach takich jak producenta – *art.. 18 ...*

Ustawa z dn. 21 maja 2010r o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności

Podstawowe zmiany (c.d.)

- 5) nałożenie dodatkowych obowiązków na sprzedawcę, podczas kontroli wyrobu, w sytuacji, gdy producent lub importer wyrobu ma siedzibę poza terytorium Polski - *art.18 ust. 3 pkt.3, ust. 4 i art. 30 ust. pkt. 3*
- 6) zobowiązanie organów administracji publicznej do współdziałania z organami nb w sprawach kontroli wyrobów budowlanych – *art. 14 a*
- 7) zamknięty katalog żądań od kontrolowanych – *art. 18 ust. 1 – 5*
- 8) możliwość zabezpieczenia (postanowienie) wyrobów budowlanych podczas kontroli i postępowania administracyjnego przed dalszym przekazywaniem na okres 2 m-cy - *art. 22 c*

Ustawa z dn. 21 maja 2010r o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności

Podstawowe zmiany (c.d.)

- 9) **umożliwienie poddania kontrolowanego wyrobu budowlanego (*zabezpieczonego przed dalszym przekazywaniem*) badaniom w zakresie wynikającym z przedstawionych dokumentów w celu ustalenia, czy wyrób rzeczywiście posiada deklarowane przez producenta właściwości użytkowe - *art. 25 ust. 1***
- 10) **nałożenie na kontrolowanych (producent, importer, sprzedawca, a nawet inwestor) obowiązku pokrycia kosztów badań wyrobu, w przypadku gdy ich wyniki wykazały, że wyrób nie spełnia wymagań ustawowych - *art. 26 ust. 3***
- 11) **prawo wstępu kontrolujących na teren budowy, teren obiektów i pomieszczeń w których znajdują się wyroby budowlane i dokumenty objęte zakresem kontroli - *art. 16 ust. 2***

Ustawa z dn. 21 maja 2010r o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności

Podstawowe zmiany (c.d.)

- 12) możliwość pobierania próbek wyrobu na budowie (prowadzonej w ramach działalności gospodarczej inwestora lub wznoszony obiekt jest przeznaczony do obrotu – **art. 16 ust. 2a (nowy)**)
- 13) upoważnienie winb do wezwania pinb do przeprowadzenia kontroli wskazanej budowy lub robót budowlanych w zakresie stosowania określonych wyrobów budowlanych – **art. art. 13 ust. (nowy)**
- 14) możliwość orzekania nakazu wycofania wyrobu lub jego określonej partii przez sprzedawcę, w sytuacji, gdy importer lub producent tego wyrobu mają siedzibę poza terytorium Polski – **art. 30 ust. 1 pkt. 3**

Ustawa z dn. 21 maja 2010r o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności

Podstawowe zmiany (c.d.)

- 15) **doprecyzowanie przepisów dot. sposobów orzekania przez organy nb w sprawach wyrobów budowlanych nie spełniających wymagań ustawowych,**
- 16) **ujednoczenie sankcji karnych w odniesieniu do wyrobów budowlanych oznakowanych CE, jak i znakiem budowlanym,**
- 17) **zmiany porządkujące w ustawie o systemie oceny zgodności (przeniesienie przepisów karnych dot. wyrobów budowlanych do ustawy o wyrobach budowlanych, możliwość notyfikacji KE decyzji organów nb dot. wyrobów budowlanych)**

Wyroby budowlane nieobjęte harmonizacją (art. 5 ust. 1 pkt. 4)

1. **Wyrób „wprowadzony do obrotu legalnie w innym państwie członkowskim UE, nieobjęty zakresem przedmiotowym norm zharmonizowanych lub wytycznych do europejskich aprobat technicznych EOTA, jeżeli jego właściwości użytkowe umożliwiają spełnienie wymagań podstawowych przez obiekty budowlane zaprojektowane i budowlane w sposób określony w odrębnych przepisach, w tym przepisach techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej”.**

2. **wydanie decyzji: zakazu wprowadzania wyrobu do obrotu lub wycofania z rynku albo nakazu jego modyfikacji lub przeprowadzenie dodatkowych badań powinno poprzedzać:**
 - uzyskanie informacji o wyrobie dot.: jego cech, rodzaju oraz wprowadzenia wyrobu do obrotu zgodnie z prawem w innym państwie członkowskim,
 - ocena zgodności wyrobu z właściwymi przepisami technicznymi (*dowolny przepis ustawy, rozporządzenie lub inny przepis administracyjny*) państwa do którego wyrób jest przekazywany.

3. **państwa członkowskie ustanowiły punkty kontaktowe ds. produktów, które udzielają informacji o swoich przepisach technicznych mających zastosowanie do określonych rodzajów produktów na swoim terytorium**

Strony w postępowaniu administracyjnym w sprawach wyrobów budowlanych

1. **Producent** - definicja art. 5 pkt. 20 ustawy o systemie oceny zgodności oraz art. 2 pkt. 6 ustawy o wyrobach budowlanych (upoważniony przedstawiciel producenta)
2. **Importer** - definicja art. 5 pkt. 20 ustawy o systemie oceny zgodności oraz dodatkowo, na podstawie zmian w tej ustawie:
 - podmiot o odpowiedzialności i obowiązkach tożsamy z producentem,
3. **Sprzedawca** - definicja art. 2 pkt. 7 ustawy o wyrobach budowlanych oraz dodatkowo, na podstawie zmian w tej ustawie:
 - podmiot na który jest wydawana decyzja nakazująca wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego albo jego określonej partii w sytuacji, gdy producent lub importer ma siedzibę poza terytorium RP

Postępowanie administracyjne w sprawach wyrobów budowlanych

- W przypadku stwierdzenia, że wyrób budowlany nie spełnia wymagań określony w ustawie, właściwy organ, w wyniku kontroli:

u sprzedawcy – wydaje:

- 1) postanowienie zakazujące dalszego przekazywania określonej partii wyrobu budowlanego przez sprzedawcę, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości, albo,
- 2) decyzję zakazującą dalszego przekazywania wyrobu budowlanego albo jego określonej partii przez sprzedawcę oraz decyzję nakazującą wycofanie tego wyrobu lub jego określonej partii z obrotu przez producenta lub importera,
- 3) decyzję nakazującą wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego albo jego określonej partii przez sprzedawcę, jeżeli producent lub importer ma siedzibę poza terytorium RP,

Ponadto:

- 4) zakazuje (decyzja) obrotu określoną partią wyrobu, w przypadku nie usunięcia w terminie nieprawidłowości określonych w postanowieniu w pkt. 1),
- 5) przekazuje decyzje jak w pkt. 2) i w pkt. 4) organowi właściwemu ze względu na siedzibę producenta lub importera w celu przeprowadzenia kontroli wyrobu u producenta/importera.

Decyzje jak w pkt.: 2 – 4 podlegają natychmiastowemu wykonaniu

www.labudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Postępowanie administracyjne w sprawach wyrobów budowlanych

- W przypadku stwierdzenia, że wyrób budowlany nie spełnia wymagań określony w ustawie, właściwy organ, w wyniku kontroli:

u producenta lub importera – wydaje:

- 1) postanowienie nakazujące wstrzymanie wprowadzania do obrotu wyrobu budowlanego albo jego określonej partii, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości, albo,
- 2) decyzję nakazującą wycofanie z obrotu wyrobu albo jego określonej partii z obrotu przez producenta lub importera, albo
- 3) decyzję nakazującą ograniczenie udostępniania wyrobu albo jego określonej partii użytkownikowi, konsumentowi i sprzedawcy,

Ponadto:

- 4) nakazuje (decyzja) wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego albo jego określonej partii, w przypadku nie usunięcia w terminie nieprawidłowości określonych w postanowieniu w pkt. 1).

Decyzje jak w pkt.: 2 – 4 podlegają natychmiastowemu wykonaniu

Kontrole wyrobów na budowie

- *„Właściwy organ, lub...., zwane dalej „kontrolującym” mają prawo wstępu na teren budowy, teren obiektów i do pomieszczeń, w których znajdują się wyroby budowlane i dokumenty objęte zakresem kontroli” (art.16, ust. 2 ustawy o wyrobach budowlanych)*
- 1. właściwy organ do przeprowadzenia kontroli wyrobów składowanych na budowie i pobierania ich próbek do badań – wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego (art. 16, ust. 2 i ust. 2 a ustawy o wyr. bud.),
- 2. możliwość pobierania próbek wyrobów dotyczy budów, które są prowadzone w ramach działalności gospodarczej inwestora lub obiekt budowlany jest wznoszony w celu wprowadzenia go do obrotu (art. 16, ust. 2 a ustawy o wyrobach budowlanych),
- 3. kontrola – pobieranie próbek na budowie (ustawa o wyrobach budowlanych):
 - podmiot kontroli – inwestor (przy zawiadomieniu inwestora, na podstawie ustawy o swobodzie działalności gosp. o kontroli, organ określa zakres kontroli (z którego wynikają m. inn. dokumenty, które powinny być przygotowane do kontroli, w tym także przez wykonawcę),
 - wpis w dzienniku budowy o przeprowadzeniu kontroli i pobraniu próbki wyrobu,
 - informacja do PINB o pobraniu próbki,
 - w przypadku zastrzeżeń do próbki wyrobu po przeprowadzeniu jej badań, ITB / właściwe laboratorium, określi zakres i stopień możliwości zastosowania wyrobu przy wykonywaniu robót budowlanych),

KONTROLE WYROBÓW BUDOWLANYCH

- w 2011 R.

1. Postępowanie dot. wyników badań próbek styropianów, klejów i zapraw klejących przeprowadzonych na zlecenie PZPMB:

- nieprawidłowości dot. 13 wyrobów EPS i 20 klejów i zapraw,
- przeprowadzono 22 kontrole wyrobów,
- 10 kontroli – w 2011 r. (odstąpiono od 2 kontroli),
- przeprowadzono dod. badania próbek 4 wyrobów (wyniki badań pozytywne)
- wydano; 3 decyzje umarzające, 1 – nakazującą usunięcie nieprawidłowości, 1- nakazującą wycofanie z obrotu.

2. Pobieranie próbek wyrobów na podstawie znowelizowanych przepisów w 2011 r.

- pobrano 7 próbek wyrobów do kontroli (asortyment wg zaleceń Rady ds. Wyrobów Budowlanych)
- uzyskano wynik badania 1 wyrobu (wynik negatywny)
- pozostałe pobrane próbki - badania w toku